ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5850 — 15/28 ԱՊՐԻԼ 1905 — ՈՒՐԲԱԹ — 23 ՍԼԳԷՐ 1323 — ԻԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5850

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼԻՍ Գալաթիա, Քամանցոյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառաց համար տարեկան	140	ղր.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերագրի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ առի է որ Պ. Տէլքասէ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար է, եւ Ֆրանսայեր կը պարծենային թէ լոնդոնի անոր գրած են կատարեալ եւ անաչառ դիւանագէտ մը։ Բայց լոնդոնցի փոխանցին իրենց միտքը, եւ ուժգին յարձակում մը ընին թէ՝ Խորհրդարանին եւ թէ մամուլին մէջ, այնպէս որ մարդը չդիմանալով՝ ստիպուեցաւ հրաժարական տալ։ Թէեւ նախարարապետ Պ. Ռուվիէի խնդրանօք նորէն եւ առաւ զայն, բայց կ'երեւայ թէ իր օրերը համրուած են եւ վերջնապէս պիտի քաշուի քիչ առեն։

Սակայն քննենք թէ ինչ բանի մէջ քննադատեցին է Պ. Տէլքասէ։ Կը մեղադրեն զինքը թէ 1904 ապրիլ 10ի անդնդագիր անկան պայմանագրութիւնը, որուն մէկ մասն ալ Մարոքի կը վերաբերի, ժամանակին չէ հաղորդած Դերմանիոյ։ Զարմանալի է արդարեւ Ֆրանսական մաքի դէպքերուն վերջը նախարարութիւնը Խորհրդարանին ներկայացուց այդ պայմանագրութիւնը ամենայն ազատ, մինչ մամուլին մէջ կարդացուեցաւ թէ՝ Դերմանիոյ հաղորդուի անիկա, եւ անոր հաւանութիւնը առնուելէն ետքը վաւերացնել։ ա՛յ։ Ընդհակառակը բոլոր Ֆրանսացիները, պաշտօնական եւ անպաշտօն, մեծապէս բերկրեցան, եւ պանդոխտին իսկ իրենց գործոց նախարարին դիւանագիտութիւնը վրայ՝ զոր լաւ ճարտար եւ նրբիմաստ կը գտնէին, որովհետեւ, կ'ըսէին, յաղթած է դուրս թողուլ Դերմանիան մէջտեղին կարդադրութիւններէ, մանաւանդ եւրոպական պատերազմի մը պիտի յաղթանակ մը կը նկատէին ազգի մը համար։ Դերմանիոյ դէմ ամենքի մաքին մէջ միայն դիտող եւ վարկեկնական տպաւորութիւնը յաղուստ ու գործող Ֆրանսացիները, որ իրենց կողմէ դիւանագիտական մեծ յաղթանակ մը կը համարէին զանոնք։

Իսկ հիմա ինչ եղաւ, ինչու փոխուեցան Պ. Տէլքասէի վրայ հիացողները, ինչու՞ կը մեղադրեն զինքը թէ ժամանակին Դերմանիոյ չնպաստեց նոյն պայմանագրութիւնը։ Ինչու՞ այդ դիտողութիւնը այն ատեն չերին, երբ կը վարուեցանէին զայն։ Եւ մինչ Դերմանիա ինքն իսկ ձայն մը հանց այն ատեն, բնաւ։ Ա՛յլ ընդհակառակը՝ իր նախարարապետ Ֆն Պիւլով կոմսը Խորհրդարանին մէջ յայտարարեց թէ Դերմանիա Մարոքի մէջ ունեցած իր յոյները վաստակեալ չդրեր անգլիական պայմանագրութիւնը։ Հիմա ուրեմն մեղադրելու ինչ տեղի կայ Պ. Տէլքասէն. մարդարէ՞ էր որ գուշակէր թէ առաջ մը լոյսոյ Դերմանիոյ կայսրը Միլներկրգատի մէջ երած ուղեւորութեան ատեն Թանգիր ապիտի թանգիր, ծուռ ճառերը պիտի ելնէր, եւ խնդիրը բոլորովին պիտի փոխէր։ Այսպիսի գուշակութիւն մը չէր կրնար ընել ընտանաբար ոչ Պ. Տէլքասէ, եւ ոչ ալ ո՛ր եւ է Ֆրանսայի կրթաւ ընել։ Տարակոյս չկայ թէ գերման կայսրն ալ առաջ մը առաջ չուներ այդ մարդութիւնը, այնպէս որ իր կառավարութիւնը «Դերմանիա իր յոյները վանդուած չդրեր» ըսելով անցեր էր։

Ի՞նչ ուրեմն այդքան հիմնական փոփոխութիւն Դերմանիոյ քաղաքականութեան մէջ մէկ կողմէ եւ Ֆրանսայի մաքին մէջ միւս կողմէ։ Ցանցանքը որոնեն է, անշուշտ պատճառ ուսող մը, յանցաւոր մը կայ։—Յանցաւորը դիտե՞ք ով է, ոչ Պ. Տէլքասէն է, ոչ Ֆրանսայի Խորհրդարանը, ոչ ֆոն Պիւլով կոմսը։ Այլ բան եւ իրական յանցաւորը Ճարանն է, որ առ մէկ տարուան պատերազմին մէջ բանուն հարուածները իրենցուց Ֆրանսայի դաշնակից Ռուսիոյ զլխուն թէ՝ ծովու եւ թէ ցամաքի վրայ։ Այսպէս Դերմանիա, թէեւ տարի մը առաջ ձայն չէր հանած Ֆրանսայի Մարոքեան քաղաքականութեան դէմ, ցոյլ հոկայ Ռուսիա Ֆրանսայի հարեւն կեցած էր իր դաշնակից, ճիշդ ժամանակը եկած համարեց իր ընդդիմութիւնը երեւան հանելու Մարոքի խնդրոյն մէջ եւ արդի ապաշնաղ առաջ բերելու, այնպէս որ մարդը չդիմանալով՝ ստիպուեցաւ հրաժարական տալ։ Թէեւ նախարարապետ Պ. Ռուվիէի խնդրանօք նորէն եւ առաւ զայն, բայց կ'երեւայ թէ իր օրերը համրուած են եւ վերջնապէս պիտի քաշուի քիչ առեն։

Սակայն քննենք թէ ինչ բանի մէջ քննադատեցին է Պ. Տէլքասէ։ Կը մեղադրեն զինքը թէ 1904 ապրիլ 10ի անդնդագիրն զինքը թէ 1904 ապրիլ 10ի անդնդագիրը, որուն մէկ մասն ալ Մարոքի կը վերաբերի, ժամանակին չէ հաղորդած Դերմանիոյ։ Զարմանալի է արդարեւ Ֆրանսական մաքի յաղթական մեծագոյն վնասակար։ Երբոր նախարարութիւնը Խորհրդարանին ներկայացուց այդ պայմանագրութիւնը անցնելու առաջ, մինչ մամուլ կը վերաբերի, ժամանակին չէ հաղորդած Դերմանիոյ։ Զարմանալի է արդարեւ Ֆրանսական մաքի յաղթական

ԱՐՇԱԿԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ

Բանտարկյալ 24 տարվան։ — Ֆրիմի կալանավայրում։

Հարց. 24 տարվան։ — Ֆրիմ։

Պատասխան։ — Ինչպես ասացի, ես Ֆրիմի բանտարկյալ եմ։

Հարց. Ինչպիսի՞ հանցագործություն գործեցիր, որ դատապարտվեցիր։

Պատասխան։ — Ես դատապարտվեցի հանցագործության համար։

Հարց. Ինչպիսի՞ հանցագործություն գործ

կորդիլոնները լուսանկարները քաշեցին։ Լուսատար Թագաւորը անգլիական հիւպատոսը ձայնի հրաւիրեց իր զօրանոցին մէջ։

—Թագաւոր ու Թագուհի, երկուշաբթի օր, մասնաւոր կառախումբով հասան Բենթոնթին, եւ ինքնաշարժ կառքով դացին Սիսի-Մապուլքի կրկէսը, ուր 15,000 հոգի խռնուած էին, նոյնպէս գնուելու համար զուրանոնդէսի մը, որ չուս փոլլան եղաւ։ Թագուհին մեծապէս հաճոյքնուեցաւ։ Բաղաքը այցելելէ յետոյ՝ թագաւորն ու Թագուհին Ֆիլիբվիլ մեկնեցան։ Բենթոնթիին քաղաքապետը փառաւոր ալոմ մը նուիրեց Լուսատար Թագաւորին։ Տեղական առատրաններ կը պարունակէր։ Թագուհին չորդ մը։ Անգլիայի վերապահները Ֆիլիբվիլ դրձան, եւ իրիկուան զբօսանաւին մէջ մեծ հաճոյքով մը տարեցաւ ի պատիւ Ֆրանսայի կառավարչին եւ քաղաքին երեւելիներուն։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

Երկրաշարժի ցնցումներ Անգլիոյ մէջ։— Վնաս չկայ։

Անցեալ շաբաթին կիրակի լուսնալուս գիշերը, երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան Նոթթինկամի, Տէրպիի, Լինքոլնի եւ Եորքի կոմսութեանց մէջ։ Շարժումները քանի երկվայրկեան տեւեցին Լինքոլնի մէջ։ Ելեկտրական զանգակները ոչան հնչել եւ տունները ուժգնօրէն ցնցուեցան։

ՆԵՐՄԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իւլսի առաջին ասմիան արուեցաւ Հանրային Պարտքի վարչութեան Սէլանիկի Տնօրէն Անէա Նէսիմ էֆ.ի։ Իւլսի երկրորդ ասմիան՝ նոյն վարչութեան Պրուսայի Տնօրէն Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆ.ի եւ նոյն վարչութեան կեդրոնին ասատնորդի հիւրին Տնօրէն Առասիոս պէյի։

—Թագաւորութեան Գ. շրջանակին Տնօրէն անուանուեցաւ Ե. շրջանակին Տնօրէն Իպրահիմ պէյ, որուն յաջորդեց Ա. շրջանակին Տնօրէնի օգնական Իրէյլի պէյ։

—Էսքիշէհիր նահանգին Միսիս գաւառակին գլխաւոր անուանուեցաւ Հաֆիզի Նաբիին գլխաւոր Եորքսի էֆ.։

—Առաջի նահանգին Պուլունջք գաւառակին նախ անուանուեցաւ Լիթէի նախորդ նախ Բարիս Դալիպ էֆ.։ Նոյն նահանգին Ճեզէ գաւառակին նախ անուանուեցաւ Պոճիլի նախորդ նախ Մուսթաֆա Շեվքէթ էֆ.։ Էնկիւրիի նահանգին Մէճիտ գաւառակին նախ անուանուեցաւ Բէյկիրի նախորդ նախ Մէհմէտ Ֆարիզ էֆ.։ Տիրաբէզի ի նահանգին Զարիի գաւառակին նախ անուանուեցաւ Թարիզը Հաճի նախորդ նախ Մուսթաֆա Ճէմալեթտին էֆ.։ Սեվազի նահանգին Միլաս գաւառակին նախ անուանուեցաւ Բազլիքի նախորդ նախ Ահմէտ Թէվֆիգ էֆ.։ Նոյն նահանգին Տիվրիկի գաւառակին նախ անուանուեցաւ Կիւրինի նախորդ նախ Մուսթաֆա Թէվֆիգ էֆ.։ Նոյն նահանգին Թէնես գաւառակին նախ անուանուեցաւ Սապլամի նախորդ նախ Ալի Ռիզա էֆ.։ Նոյն նահանգին Եըլուզ Էլի գաւառակին նախ անուանուեցաւ Նախկիրաս վարժարանին շրջանաւարտ Մահմուտ էֆ.։

—Էսքիշէհի նահանգին տուրքի Տնօրէն անուանուեցաւ Պրուսայի նահանգին տուրքի Տնօրէն Պաշ էֆ.։ որուն յաջորդեց Էսքիշէհի նահանգին տուրքի Տնօրէն Հիւսնի էֆ.։

—Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուոյ նշան արուեցաւ բժշկական վարժարանին մանկաբարձութեան ուսուցիչ Գէորգ Էսմէ Պէյին փաշային։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Էսքիշէհի նահանգին կեդրոնական նախ Նուրի էֆ.ի եւ երկրորդ կարգի՝ Մուքթիր Հաճի Սիւլէյման էֆ.ի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Գրիւսէլի օսմ. դեսպան նաստ գործակատար ու խորհրդական Միհրան էֆ.ի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Ճորճի էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ պատկան Խորհուրդին վճռարկ առեւնին անդամ Ցուսաֆ պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հանրային Պարտքի կեդրոնական վարչութեան պաշտօնեաներու ճիւղին Տնօրէնի օգնական Արշակեան էֆ.ի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆ.— Ֆրանսայի կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի երրորդ աստիճանը տուաւ նուագին Ֆէրիդ Հիւսնի փաշային։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշանին ընդունելութիւնը եւ գործածութիւնը։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Ինչպէս Հայոց եւ Հայ-Հռոմէականներու Պատրիարքարանները, նաեւ Յունաց Պատրիարքարանին ու Պոլսոյ Էկզարքարանին ալ կայս. դրամական պարգեւ մը շնորհուեցաւ։ Միանգամայն Հրեաներու Խրամարանին՝ Պոսֆորի առիթ։ Յունաց Պատրիարքարանին շնորհուած գումարն է 70,000 ղրշ. եւ Էկզարքարանին ու Խրամարանին ալ 30,000 ական։

ԳՈՍՈՎԱՅԻ նոր կուսակալ Մահմուտ Շեվքէթ փաշա նանանգին կեդրոնը ժամանելով գործին ձեռնարկեր է։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱԻԱԶԱԿՆԵՐ.— Ապրիլ 3ին իմացուցեալ որ Զարվէթ չէլեպի Տրամէտ ու Պիկիլ գիւղերուն մէջեկղը Պէրկոնիչէի մօտ Պուլկարի ռազմ մը մէջ ասնընհօրը ուղղակներ ապատանած են, հաղորդեցին Սիւլէյման պէյ զինուորական ջոկատով մը հոն փութացեր է՝ ասունը խուզարկելու համար։ Աւազակները իմանալով, սկսեր են կրակ ընել։ Կայս. զինուորները, առանց ժամանակ կորսնցնելու, երկաթ թեւի բռնեցեր և ուղղակները պատշարեր են։ Կատարուած ընդհարումին հետեւանքով աւազակներուն ամենքն ալ ձերբակալուեր են։

—Անցեալ հինգշաբթի գիշեր Մէնիքէն չորս ժամ հեռուն Զէյթինլէ գիւղին շրջակայքը Սանտարիքի ու Սթամանովի աւազակի երկու խումբերուն միջեւ ընդհարում մը կատարուելով, աւազակներէն հօթը սպանուեր են եւ մէկն ալ վիրաւորուեր է։ Զէյնքի ձորերը Բուլէնի պահակաստեղն իմացուելով զինուորներ զրկուեր են փախստականները ձերբակալելու համար։ Աւազակները գլխաթիններ եւ գոյքեր թողեր են ընդհարումին վայրը։

ՊՕՂՈՍ ՓԱՇԱ ՆՈՒՊԱՐ եւ Գ. Էֆենդի խորհրդական կառավարութիւնին արտաքսութիւն խնդրեր են։ Երկարական թղթամէջ մը հոստատելու՝ հին Գահիրէէն մինչեւ Հէլուան։

ՀՌՈՄԷՆ կը հեռագրեն թէ Ալպերթ Թասալի մարքիզը Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան մէջ իտալական պատուիրակ կարգուեր է, փոխանակ վախճանեալ Կաւիլիոլի մարքիզին։

ՇԻՐԻԼԷԹԻ ԽԱՑՐԻԷի կողմէ Անգլիա յանձնարարուած երկու նոր չոգենաւերը, երկուքն, ճամբայ ելեր են դէպ ի Պոլսոյ նաւահանգիստը։ Առանց իւրքանչիւրը հարիւր ռաք երկայնութիւն ունի։

—Կայս. Իրատէ մը արտօնած ըլլալով ուրիշ երկու չոգենաւերու շինութիւնը, Շիրքէթի վարչութիւնը, առնի օրը հեռագրով հրամանագ տուաւ շինող նաւագործարանին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՆ որոշեց հիւր մը հաստատել Պանտրմայի մէջ։ Բացումը մօտերս պիտի կատարուի։ Այդ ճիւղին Տնօրէնը արդէն անուանուած է։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ռուսական հիւպատոս Պ. Բէրթիքարիս չորեքշաբթի օրը մեկեր է ուսանողներին տարկան։ Երկար տարիներէ ի վեր կը պաշտօնավարէր։ Երեք զաւակ ունի, որոնց երկուքը մանչ եւ մէկը աղջիկ։ Երկու մանչերն են Կ. Պոլսոյ Թրամուէյներու Տնօրէն Պ. Բ. Բէրթիքարիս եւ Ռէյժի Էսթրէնի Տնօրէն Պ. Ա. Բէրթիքարիս։ Աղջիկը ամուսնացած է Հապէշիրճեանի ռուսական դեսպան Պ. Լիւնի հետ։ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատունէն պաշտօնեայ մը, երկկ, Պրուսա գնաց՝ յաջորդելու Բերթեան ներկայ դատուելու։

ՃԷՆՈՎԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ օսմ. կառավարութեան հաշուոյն Անատոլու նաւագործարանին մէջ շինուող Թորփիլա նաւերուն շինութիւնը մինչեւ երկու ամիս ուտարելով, համբայ պիտի ելլեն դեպի Պոլսոյ նաւահանգիստը։

ՍԱՔՈՍՆԵՒՈՅ ժորժ իշխանը, որ Այնբրգ գացած էր Իպգհսեն զբօսանաւով, վաղը Կ. Պոլիս պիտի վերադառնայ։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութենէն հրամանագ խնդրուեցաւ թէ օսար վարժարաններու շրջանաւարտներուն արուած վկայականները կրթական յանձնաժողովներու մրցեցաւ պէտք է վաւերանան թէ ոչ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպանը, քանի մը հիւրերով, մօտերս Այնբրգ պիտի երթայ զբօսական պաղոյի համար։

ՁՆՌՈՒՐԵՆ կը գրէն Իպցամի թէ այդ գիւղախումբին (Տարիւ գիւղերէ բաղկացած) համար հեռագրական ու թղթատարական վերաձեւութիւնը սրուրի մը կարգէ, ազատելու տեղացիները «բուլիցմէն»։ Այդ գիւղախումբին ժամանակաւոր դարձեր է Կ. Պոլիս եւ ուսուցիչներ կը գտնուին՝ վճռականութեամբ եւ արհեստներով զբաղելով։ «Բուլիցմէն»ները նոյն տեղը զբաղուելիք նամակի մը համար հինգ դրուշ եւ դրամներէն ալ հարիւրին հինգ կ'առնեն, իսկ Զաքուլեն քաղուած փոխանակագիրներուն համար ալ տասնըհինգ ղրշ.։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.— Կայս. Իրատէ մը համաձայն առաջին կարգի զրահապատ-լածուարակ մը պիտի յանձնարարուի Ամերիկայի Բրամբ նաւագործարանին։ Երկու լածուարակներ ալ, 4-5000 թոն տարողութեամբ՝ ֆրանսական նաւագործարաններուն։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Բրէթ Ֆահիմ պարատաքաղթներուն վերջին վիճակահանութեան մեծ պարգեւը՝ հարիւր հազար ֆր. չահեր է Պ. Զարիֆի խահարին ալեկիրը՝ Եուսուֆ։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիի Ընկերութիւնը երկու մեծ օթէլներ չինել կուայ Դանիալի ու Էսկիւրիի մէջ։

ԳՈՒՉԿՈՒՆՃՈՒԴԻ մէջ, առի օրը, հրայ ազիկ մը, երեք տարեկան, պատրաստ գտեր մի վրայ խաղցած տանն, ջրհորին մէջ ինկաւ։ Թէեւ իսկոյն ազատուեցաւ, սակայն գլուխն վիրաւորուած ըլլալով երկ մեռաւ։

ՊԱՂԷՐ ԲԱՇԱՐԻ եղերքէն, երկկ, Իպրահիմ անուն մարդու մը դիակը գտնուեցաւ։ գինով վիճակի մէջ ծովը ինկած ու խեղդուած էր։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիի 15դ չաբթուան հասոյթը, ապրիլ 9ին 15 (Ն. Տ.) իւրաքանչիւր քիլօմէթրի համար սապէս եղած է։ Հայաստ-Փաշա-Էսքիւրիի գիծ (578 քիլօմէթր) 9,145 ֆր., նախորդ տարիէն 3 40է աւելի եւ միւս չաբթնորէն ալ 664։ Էսքիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլօմէթր) 8,027, նախորդ տարիէն 5 952 աւելի եւ միւս չաբթնորէն ալ 3,572։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ

Վեհ. Կայսրը, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ բարեհաճած է 50,000 ղրշ. շնորհել Ազգ. Պատրիարքարանի պէտքերուն համար։ Կայս. այս բարեգթութիւնը Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան երախտագիտութեան եւ բարեմաղթութեանց անգամ մը եւս տպի ըլլալով, Ս. Պատրիարքը շնորհակալութեան ուղերձ մը պիտի մատուցանէ յաս Դռնոյ։ Ն. Կայս. Վեհափառութեան։

Ն. Կ. Վեհափառութիւնը բարեհաճած է 25,000 ղրշ. եւս պարգեւել Հայ Հռոմէականաց Պատրիարքարանին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Պատրիարքարանի

Ա.Ա.Ն. Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Հասակի ասնին շնորհաւորութեան պաշտօնական այցելութիւնները պիտի ընդունի նոյն ասնի երեքշաբթի օրը, երկուշաբթի, ապրիլ 18, ժամը 7ին, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ։

Իսկ Զատիկ Ե.րդ օրը հինգշաբթի, 21 ապրիլ, Նորին Բարձր Սրբազնութիւնը պիտի ընդունի ժամ 7 ուկէսին, նոյնպէս Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ, մայրաքաղաքիս դպրոցներու ուսուցչական մարմիններուն եւ տեղեկատաց ու տեղեկատուհաց ներկայացուցիչները։

Կ. Պոլիս, 13 ապրիլ 1905 (Կնիք)

ՇԲԱԹԵՐԱԿԱՆ

Ուսիկանութեան նախարարութեան կողմէ ի Պատրիարքարանս ուղղեալ ծանուցագիր մը կը լայտնէ թէ Ս. Զատկի ասնին ասթիւ հրազէն պարպելէն՝ լաւ մը վատգներ կը պատահին ու կը յանձնարարէ անցեալ տարիներու նման ազդու պատուէրներ առ ոչոց որ անկ է, եւ կենալու համար այդ ասվարութենէն։

Թէեւ մեր բարեպաշտ ժողովրդեան մէջ այսպիսի սովորութիւն մը չկայ, բայց եւ այնպէս հարկ դատուեցաւ սոյն յանձնարարութիւնը հաղորդել ձեզ, որպէս զի առ ի զգուշութիւն պէտք եղած պատուէրը ըլլայ։ եւ հակառակ այս հրամանին եւ մեր ազգայնոց սովորութեան՝ հրազէն չպարպուի։

Մեծամ ազօթարար

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

ՄԱՂԱԿԵԱՆ, ԱՐԲԵՆ ՊԻՍԿՈՊՈՍ

Մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ երեկ հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ Աւագ Հինգշաբթի ասնը։ Թէ՛ ցեղական պատարագի եւ Թէ Ռանալուի արարողութեանց՝ երկու խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած էր բոլոր եկեղեցիներուն մէջ, մասնաւորապէս Գալատիոյ Պատրիարքարանիսա Մայր եկեղեցին, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եւ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիները։ Բարձրագոյն հոգեւորականներ ու վարպետներ քարոզեցին։ Դիլերն ալ Ցիսուսի Զարչարանաց արարողութիւնը կատարուեցաւ, որուն ներկայ դտնուեցաւ երկրի ժողովրդեան հոծ բազմութիւն մը։ Ս. Պատրիարք Հայրը նախագահեց Մայր-Եկեղեցիի թէ ցերեկուան եւ թէ գիշերային ժամերգութեանց եւ գիշերը՝ պերճաշուք քարոզով մը պատկերացուց Լարչարուող ու խաչուող Մեծ Վարդապետին՝ Քրիստոսի կեանքը։

—Ս.Պատրիարք Հայրը՝ Պատրիարքարանի ընդունելութեան դահլիճը հին Պատրիարքներու պատկերներով զարդարելէն վերջը, հիմակ ալ հին Պատրիարքներու ժողովրդական ուղղամ կենդանիներէն Պատրիարքարան մնացած հազուագիւտ օրինակներն անկրուստ պահելու համար, չբնակներու մէջ անցընել կուտայ. ասանք կրօն. ժողովոյ գումարման տրոնը պիտի դրուին։ Այս գեղեցկներուն մէջ պատմական արժէք ունեցող եւ գեղեցիկ զարդանկարներով ու ձեռագրերով գրուածներ ալ պակաս չեն։

—Պատասխ Պատր. Փոխանորդ Տ. Սերովբէ Վրդ. Սամուէլեան Պատրիարքի Վեհ. կուսակալին այցելելով՝ իր պաշտօնը հանձնաց։ Պէտքը եւ Ս. Պատրիարքին յանձնարարագիրը ներկայացուցեր եւ Ն. Վեհութեան կողմէ պատասխանի ընդունուեր է։ Տ. Սերովբէ Վ. տեղւոյն կրթական եւ եկեղեցական ընդհանրներու կարգադրութեամբ ալ զբաղեր եւ 20 տարիէ ի վեր ուսերակ մնացած Պատրիարքի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ վերաշինութեան՝ որուն կայս. բարեհաճ Իրատէն շնորհուած է՝ 15 օրէ ի վեր սկսուեր է, գործակցութեամբ տեղւոյն երեւելիներէ բաղկացեալ մասնաւոր մը։ Տ. Սերովբէ Վրդ.՝ Պատրիարքարան ուղղած իր նամակին մէջ կ'աւելցնէ նաեւ թէ զատկան ասնորուն Պատրաստ պիտի վերադառնայ, եւ ի Մասուալ իր ուղեւորութիւնը պիտի լուռանգէ լուռոլիկայ տեսարարներին։

—Արտաքին վանահայրական փոխանորդ Տ. Թորգոմ Մ. վրդ. երեքշաբթի օրը, ապրիլ 12 այցելութիւնը ընդուներ է Նիկոմիդիոյ Յիսուսեանց Առաքելական Հ. Բրբանգէլին, որուն կ'ընկերանային նաեւ երեք վարդապետներ։ Հիւրերը Տ. Թորգոմ Վրդ.ի եւ միւս միաբաններուն կողմէ պատուիրաբերեր են եւ սիրալիր տեսակցութենէ մը լետոյ, Հ. Բրբանգիլ առաքելական Տ. Թորգոմ Վրդ.ի, այցելեր է վանքը ու Զարխափան Ս. Աստուածածնայ առաքը։ Հիւրերը մէկ քանի ժամ մնալէ լետոյ, մեկներ են վանքէն, շնորհակալութիւն յայտնելով թէ՛ Տ. Թորգոմ Ծ. վրդ.ին եւ թէ միւս միաբաններուն։

—Խաչ Ժողովոյ որոշմամբ՝ Ամասիոյ առաջնորդարանի ժողովականներուն մէջ նշանակ անհամաձայնութիւնը քննելու պաշտօն յանձնուած էր Սեբաստիոյ առաջն. փոխանորդ Տ. Սահակ Վ. Օտապաշեանի որ կը հետագրէ Պատրիարքարան թէ հասած է Ամասիա, ուր պիտի անցնի Զատկական ասնը։

—Իզմիրի Բաղդատեան Ժողովը նկատելով որ Ազգ. Հիւանդանոցի պիտանի ամէն տարի կարեւոր բաց մը կը թողու, իր վերջին նիստին մէջ որոշած է յատուկ յանձնաժողով մը կազմել հեռնելու անձէրէ.— Տեղաց Տաքթ. Պ. Կոսանդ, Տաքթ. Ա. Ճէլէպեան, Տաքթ. Տ. Սպարթալի, Յակոբ Ալիփոր, Յակոբ Զաքարեան, Ս. Եփրեմ եւ Գ. Բարանկեան, որոնք քննելով Հիւանդանոցի վիճակը՝ տեղեկագիր մը պիտի պատրաստեն, որպէս զի ըստ այնմ կարելւոր դատուած միջոցները կարող ըլլայ ներմուծել Ազգ. վարչութիւնը նոր ընտրեալ Հոգաբարձութեան հետ։

—Թէրեգիւղի Թալ. Խորհուրդի Ամենապատ. Վահ. Զենոբ պէյ փիլսն մը նուիրած է Տ. Դէսբոդ քհն. Անանեանի։ Նաեւ բարեպաշտ Ֆէրիգիւղցիներ պատարագի լուսաւ զգեստներ նուիրած են նոյն քահանային։

—Ուրբաթութեամբ կը լսենք թէ Ծաղիկ կիսամարդ-վիրաբոյժ Տաքթ. Լեւոն էֆ. Մալխասեան Թաքթիմի ֆրանսական Հիւանդանոցին երկրորդ վիրաբոյժ կարգուած է հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան եւ ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոսին վաւերացմամբ։ Շնորհաւորելի է Տաքթ. Մալխասեանի այս յաջողութիւնը, որ իր արժանիքը եւ կարողութեան մէջ արդիւնք է ուղղակի։

—Արեւելեան Մամուլի Լրագրի բաժնին մէջ հեռաւոր լուրերը կը կարդանք.—

Տեղւոյս Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը հրաժարած ըլլալով՝ Բազ. ժողովը կազմած է նոր հոգաբարձութիւն մը հետեւեալ անդամներէ. Տաքթ Արբահամ Պերկամանեան, Արմաշիս Կասանդեան, Աւետիս Լալեանց, Գէորգ Խորասանեան, Գրիգոր Բաբսեղեան, Յարութիւն Պահարեան, Տաքթ. Մելիսա Թիւլպենճեան, եւ Տաքթ. Տիգրան Սպարթալի, որոնցմէ հրաժարագիր զրկած են Տաքթ Արբահամ Պերկամանեան եւ Արմաշիս Կասանդեան։

⁂ Տնուս. Խորհուրդը հոյնպէս իր հրաժարագիրը ասուած ըլլալով, Բազ. ժողովը շնորհակալութեան նամակ մը գրած է իր բարեաց պաշտօնավարութեան համար եւ ընտրած է հետեւեալ անձերը՝ Բարանդամ Նալեանցէն, Գաբրիէլ Գալուստ Փափազեան, Կարապետ Պալասանեան, Կարապետ Վէմեան, Յակոբ Զաքարեան, Յակոբ Պալըգճեան, Ս. Մարբեքեան, Վահան Պարթիզպանեան, որոնցմէ հրաժարագիր զրկած են Տաքթ Կարապետ Պալասանեան եւ Սեդրաք Մարբեքեան։

⁂ Տեղւոյս ազգայիններէն հանգուցեալ Ամէն Աւագ տարիներ առաջ իր կենդանութեան Ազգ. Հիւանդանոցին կատարած էր քանի մը տաներ եւ խանութներ, պայմանաւ որ իր մահէն յետոյ իր կինը վայելէ անոնց հասոյթները եւ անոր մահէն յետոյ իր խորթ տղոյկը. որդ՝ Ամէն Աւագ եւ իր կինը բնական տարիներ առաջ մեռած ըլլալով՝ անոնցմէ չորթ մնաւ նաեւ խորթ տղոյկը Կիւլա Աւագեան, որպէս զի մահուանը գործադրութեան կը մնայ Ամէն Աւագի կամքը որ տարեկան իրր 120-140 ոսկի եկամուտ կը բերէ։

—Տ. Աւետիս տրքպ. Արփիարեան, որ տասը տարիէ ի վեր կը վարէր Հայ Հռոմէականաց Կ.-Պոլսոյ Փոխանորդի պաշտօնը, այս անգամ հրաժարած ըլլալով իր պաշտօնէն, յանձնիկայ հինգշաբթի կը մեկնի Գէրաբ, ուրկէ պիտի երթայ Զմմառ վանքը։

ՄԱՍԻՍ

Գրեթէ չորթաթերթերի վաղուան թիւը այսօրուէն հրատարակ ելլալ, հետեւեալ չոհեկան բովանդակութեամբ.—

Բառերու զիղնումը (Խմբագրական) Տ. Ա.— Անհեռեցի խօսքը (Ֆոնթէնոնտաս) ԱԼՓԱՍԼԱՆ.— Գզիկ ուսումնասիրութիւններ. ՏՕՄԻՆՕ.— Շոգմոգ մասնումներ. ԲՐԻԶԱՆԹԻՄ.— Կոս-Բը ժողկական. ՏՈՒԹ. ՅՈՎՍ. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ.— Հաստուածիկներ. ՇԱՒԱՍՊ ԾԻԱՇԱՆ.— Սառած սիրտ (Ոճանուար) ՊԱՐԻՏ.— Խմբագրական Նօթեր.— Զանազան։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ-ԱՏԱՄՆԵՐՈՑԹ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ՆԱՆԻ ԳԱՐԵՌՐԱՏԱՆ ՎՐԱՆԻ ՅԱՐԸ

(Ժէրա Քարուանսարայ գէմ)

Նորը, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արկեռական ակռաներ կը պատրաստեն, յոր եւ նման բնական, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամելութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն։ Երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ատամներու միջոցաւ ատամնց ցաւի առաջնանութիւն։ 42

Ջամանները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշերի։ անդդ՝ ընդունելի։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՍԱՍԳԿՈՆ, 27 ապրիլ.—Պալթիկի ռուսական նաւատորմին բոլոր փոխադրանաւերը ու օժանդակ նաւերը եւ Orel հիւանդապան-նաւը երկու առաւ մեկնեցան Բամբանի ներքին նաւահանգիստէն։

—Ռուսական նաւատորմը ընդարձակ կէս չրջանակի մը վրայ կեցած է Բամբանի նաւահանգիստէն դուրս։ Անոր Թորպիլա. նաւերը ամէն կողմ հետազօտութիւն կը կատարեն։ Կ'երեւայ թէ նաւատորմը կը սպասէ նեպոկոթովի նաւատաժին՝ անոր միանալու համար։

—Այն չգրեցուեր որ բրիձ կը տանէին Ճապան, եւ որոնց Ռուսերուն ձեռքը իյնալը ծանուցուեցաւ գերմանական դրօշ կը կրէին։

ԹՈՒՐԻՕ.— Ռիւթէր հեռաւելը կը ծանուցանէ.—Ապրիլ 24ին Ռուսերը լարձակեցան ճապոնական հեծելազօրքերու վրայ որոնք լատաղցած էին Բիլուանի մօտերը, ոտկան Ճապոնացիներուն կողմէ հարձակեցան։ Ցեռայ Ճապոնները մինչեւ Մէյն-Համքէնի հիւսիսային կողմը հալածեցին Ռուսերը։ Այդ ճակատամարտին մէջ Ճապոնացիներն երեսուներեք հոգի ըսպաննուեցան եւ Ռուսերէն ալ երկու հարիւր։

—Ռուսական ուրիշ երկու զօրախումբեր Զանկիթի եւ Սէլթցուի մէջ լարձակեցան Ճապոնացիներուն վրայ, բայց երբ Բալուանի վերջերու ճակատամարտին մէջ իրենց ընկերներուն պարտութեան լուրը ստացան, եւս քաշուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Օեամա մարեշալը կը ծանուցանէ որ եւս կեցած է իր կատարած չրջապտոյ ժամանակին, վասն զի արեւելեան կողմը լեռնոտ վայրերու մէջ դժուարութեանց կը հանդիպի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Օեամա մարեշալը կը ծանուցանէ որ եւս կեցած է իր կատարած չրջապտոյ ժամանակին, վասն զի արեւելեան կողմը լեռնոտ վայրերու մէջ դժուարութեանց կը հանդիպի։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԳ.— Լիթիվիվ զօրավարը հեռաւելը կը հեռագրէ Ռուսիոյ կայսրը.—«Ապրիլ 22ին մեր յառաջապահները հարկադրեցին թշնամին հեռանալ հեռանալու Նանչէնցուի եւ Վէյճան-Բասմէնկի (Բալուանի ճամբուն վրայ, հիւսիսային կողմ) դիւղերէն։ Ճապոնները յետոյ ամուր դիրք մը գրաւեցին Վէյճան-Բասմէնկի մօտ, բայց ապա ասպաւեցան դէպ ի Բասմէնկի քաշուիլ, ուրեկ հետեւեալ օրը նորէն դէպ ի հս գացին։»

ԼՈՆՏՈՆ.— Սէնկթփուրէն կը հեռագրեն Տելի Թելեգրաֆ թղթակիցը Բենանկէն լուր առեր է որ ռուսական յածուարակ մը եւ երկու Թորփիլաճաներ հոն ժամաներ են։

—Սալոնէն կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ Բամբան կեցող ռուսական ածխաբարձ նաւերը նեպոկոթովի ծովակալին նաւատաժին կը սպասեն։

ԲԱՐԻԶ.— Բեռերապարկէն կը հեռագրեն թէ սխալ է ռուսական եւ օսար սեղանաւորական չրջանակներու մէջ ելած այն զրոյցները թէ նորէն ներքին փոխառութիւն մը պիտի կատարուի։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԳ.— Նովոյէ Վրեմիա լօրեանի մը հրատարակելով կը հերքէ Բարլէի լրագիրներուն հաղորդած այն լուրը թէ Բուրսարթքին զօրավարը թախանձագին խնդրած ըլլայ պատերազմական նախարարութենէն չարունակել իր ընդհանուր հրամանատարի թաշակը ներկայ պաշտօնին մէջ ալ։ Զօրավարը այդ տեսակ պահանջում մը բնաւ չէ ըրած։ Նովոյէ Վրեմիա կը հերքէ նաեւ այն լուրը թէ Բուրսարթքին զօրավարին յանձնուած ըլլայ Բուսլարաս զօրավարը՝ իբրեւ հրամանատար առաջին զօրաբանակին։

—Զրոյց կայ թէ Լիթիվիվ զօրավարին մէկ տեղեկագրին վրայ, զինուորական խորհրդոյն մասնաւոր գումարում մը ունենալու է նեղալ կայսեր նախագահութեամբ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պրունիա անգլիական չաղնեանը որ Հոնկ-Բանգ ժամանած է, լուր ընկու թէ ռուսական նաւատորմին մէկ մասը տեսեր է Հայ-Նան կղզիին մօտ, դէպ ի հարաւ երթալով։

ԲԱՐԻԶ.— Փիլիպպենց ամերիկեան նաւատաժին հրամանատար Թրէնն ծովակալ հեռագրեր է Մ. Նահանգաց կառավարութեան թէ ճապոնցի ծովակալ Բամիմուրա Մանիլայի առկեւ ժամաներ է։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերաւան Հեռագիրներուն մէջ)։

ԲԱՐԻԶ.— Բարիզի գերման դեսպանատունը կը լայտարարէ թէ Մարոքի խնդրոյն համար փրանգիւգերման բանակցութիւնները առաջ կը տարուին կանոնաւոր վիճակի մէջ, վասն զի Վիլհելմ կայսրը փափաքող է ընդհանուր զոհացում պատճառելիք լուծման մը։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իր յանախորդներուն թէ Տնօրէնութեան գրասենեակները, յառաջիկայ յուլիս 1|14էն սկսեալ, պիտի փոխադրուին Նազլը խան, Ղալաթիա, Բէրլէնպէ Բազար, Վալլատա փողոց, թիւ 14։ 6—24

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 12 Ապրիլ

Օսմ. Բանսոլիսէ Միաց.	Օ.Ո.	96	10
Ամէնէն բարձր գին	»	96	24
Ամէնէն վար գին	»	96	09
Բումէլիի երկաթուղի գոց ֆր.		133	12
Ամէնէն բարձր գին	»	134	—
Ամէնէն վար գին	»	133	—

ԲԱՆՇՈՒՄ 15 Ապրիլ

Օսմ. Բանսոլիսէ Միացն Բ.Կ.		95	32
Բումէլիի երկաթուղի ֆր.		132	50
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		16	35
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		486	—
Տէրքօս		250	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	—
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	57
» ժուխանա		2	70
» պարտաթուղթ		489	—
Բարաի Կ. Պոլսոյ		520	—
Թրանսվալ		100	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էյէբսիէն Ա		322	—
» » « Բ		276	—
Լավրիոմ		44	—
Անատոլուի երկաթ. բաժնեթուղթ		13	60
» » պարտաթղթ.		525	—

ՓՈՒԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ՂՐՇ.	—	—
» » » չէք	»	109	32½
Բարիզ » »	ֆր.	22	91¼
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անտոկոս չէք	մարք	18	67

ՆԱԽԱՀԱՍՏԱԿ ԱՄՍԱԹԵՐԹ 332 ԹՎԱԿԱՆ ՏԱՐԵԼՈՒ ՇԱԲԱԹ ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ ԴԱՎԱԹԱՄԱՍՅԱՆ ԵՎ ԳԱՌՆԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ՏԱՐԵԼՈՒ 114 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ 461,035,390 ՇՈՒՆԿ

Հուսավոր

Նոր ազատամիտ թերթ

Հրատարակվում է Թիֆլիսում

Ամսական գումարը՝ Ռուսաստանում 1 ռուբլի 50 կոպեկ, արտասահմանում 2 ռուբլի։ Հասցե՝ Թիֆլիս, Գոլովինսկի պր. № 14։ Հրատարակչատան հեռախոս՝ № 1234։

ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՖԼԻՍՅԱՆ ԳՐԱՔԱՐԱՆ

Գրական, գեղարվեստական, գիտական, քաղաքական, տնտեսական, հանրամատչելի գրքեր։ Գրքեր բոլոր լեզուներով։ Գրքեր ամենայն գնով։ Գրքեր ամենայն հասակի։ Գրքեր ամենայն ճաշակի։ Գրքեր ամենայն գրասենյակի։ Գրքեր ամենայն դպրոցի։ Գրքեր ամենայն ընտանիքի։ Գրքեր ամենայն մարդու։ Գրքեր ամենայն ազգի։ Գրքեր ամենայն դարի։ Գրքեր ամենայն ոճի։ Գրքեր ամենայն գնի։ Գրքեր ամենայն ...

ՀԱՅԿԱԶՅԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Ամենամեծ ընտրություն։ Ամենաէժան գներ։ Ամենալավ ապրանք։ Ամենաշահավետ գործարքներ։ Ամենաարագ սպասարկություն։ Ամենաշատ գրքեր։ Ամենաշատ գրքասերներ։ Ամենաշատ գրքասիրներ։ Ամենաշատ գրքեր։ Ամենաշատ գրքեր։ Ամենաշատ գրքեր